

BIDRAG TILL FINLANDS OFFICIELA STATISTIK.

XXIV.

ABNORMSKOLORNA.

1.

UNDERDÅNIG BERÄTTELSE

ÖFVER

ABNORMSKOLORNAS I FINLAND

VERKSÄM HET

UNDER LÄSEÅREN 1892—1895,

AFGIFVEN AF

ÖFVERSTYRELSEN FÖR SKOLVÄSENDET.

HELSINGFORS,

VICTOR PETTERSSON & C:os TRYCKERI-AKTIEBOLAG,

1897.

BIDRAG TILL FINLANDS OFFICIELA STATISTIK.

XXIV.
[Aikavälisluulet]
ABNORMSKOLORNA.

1.

UNDERDÅNIG BERÄTTELSE

ÖFVER

ABNORMSKOLORNAS I FINLAND

VERKSAMHET

UNDER LÄSEÅREN 1892—1895,

AFGIFVEN AF

ÖFVERSTYRELSEN FÖR SKOLVÄSENDET.

Tilastokirjasto
Statistikbiblioteket
091253

HELSINGFORS,

VICTOR PETTERSSON & C:os TRYCKERI-AKTIEBOLAG,

1897.

Underdånig berättelse öfver abnormskolornas i landet verksamhet för tiden från den 1 September 1892 till den 1 September 1895, afgifven af Öfverstyrelsen för skolväsendet.

I. Allmän öfversigt.

Jemte handhafvandet af de vanliga löpande ärendena har Öfverstyrelsens verksamhet i fråga om de offentliga abnormskolorna tagits i anspråk för genomförandet af den organisation af landets döfstum- och blindanstalter, som Eders Kejsrerliga Majestät genom nådiga kungörelsen af den 30 Juni 1892 påbjudit. I enlighet med denna kungörelse skall den på grund af nådiga kungörelsen den 15 Maj 1862 i Kuopio inrättade läroanstalt för döfstumma, hvarest undervisningen under senaste tid meddelats enligt talmetoden, ombildas till skola för 85 å 90 elever, fördelade på åtta klasser, enhvar med ettårig kurs, sålunda att barnen under första året och i första klassen, som är endast en förberedelse-, försöks- och prof-klass, öfvas i tal, hvarefter de barn, hvilka pröfvats icke kunna lära sig tala eller med fördel enligt talmetoden undervisas, öfverföras till särskild skola, der undervisning meddelas enligt skrifmetoden.

Angående öfriga abnormskolor har i förenämnda nådiga kungörelse föreskrifvits:

att i Åbo skall inrättas en finsk talskola för döfstumma barn, ordnad på sätt om skolan i Kuopio stadgas;

att den enligt nådiga brefvet den 3 Februari 1863 i Borgå inrättade läroanstalt för döfstumma ombildas till en skola för döfstumma barn, ordnad för undervisning enligt talmetod på svenska språket samt med utrymme för 45 å 50 elever, fördelade på fyra uppstigande klasser, enhvar med tvåårig kurs, samt med elevintagning hvart annat år, sålunda att barnen under första

året öfvas i tal, hvarefter de barn, hvilka pröfvats icke kunna lära sig tala eller med fördel enligt talmetoden undervisas, öfverföras till särskild skola, der undervisning meddelas enligt skrifmetoden;

att i S:t Michel skall inrättas en skola för döfstumma barn, ordnad efter undervisning enligt skrifmetoden på finska språket samt med sjuårig och sjuårig kurs, sålunda att i skolan mottagas endast sådana barn, som från första klassen i finsk talskola till densamma öfverföras;

att den enligt reglementet den 16 December 1858 i Åbo inrättade tvåspråkiga läroanstalt för såväl döfstumma barn som öfveråriga skall successivt indragas, hvarefter, och sedan intagning af öfveråriga elever derstädes upphört, en särskild skola för öfveråriga döfstumma från finska talande hem skall inrättas i Jyväskylä och anordnas för undervisning enligt skrif- och åtbörds-metoderna samt med treårig kurs;

att den enligt nådiga brefven den 17 Januari 1863 och 13 September 1865 i Pedersöre socken inrättade och enligt den 17 December 1886 meddeladt förordnande till Jakobstad förflyttade döfstumskolan skall ordnas för undervisning enligt skrifmetoden på svenska språket och med sjuårig kurs, sålunda att i skolan mottagas sådana barn, som från svensk talskola till densamma öfverföras. Vid denna skola skall jemväl anordnas en treårig kurs för öfveråriga döfstumma från svenska talande hem;

att den enligt nådiga brefvet den 15 Juni 1865 och reglementet af den 16 Juli 1875 i Helsingfors inrättade provisoriska blindanstalt skall ombildas till en fullständig blindskola, ordnad efter internatsystemet för 45 à 50 elever och bestående af en förberedande afdelning med tvåårig kurs samt en skolaafdelning och en arbetsafdelning, hvardera med fyraåriga kurser. Vid denna skola emottagas såväl finska som svenska talande elever, och äro internatet och arbetsundervisningen för dessa gemensam, hvaremot den förberedande och skolundervisningen rättar sig efter elevernas talspråk;

att den på grund af nådiga kungörelsen och reglementet den 17 November 1870 för finska talande barn inrättade blindanstalten i Kuopio skall med bibehållande af finskan såsom undervisningsspråk reorganiseras på sätt ofvan om blindskolan i Helsingfors stadgas.

I fråga om elevintagning i de sålunda omorganiserade skolorna stadgar åberopade nådiga kungörelse: att i döfstumskolor, ordnade för tillämpning af talmetoden, intagas barn i en ålder af fyllda åtta, men i allmänhet icke öfver tio år samt endast undantagsvis intill tolfte lefnadsåret. I skolor för öfveråriga döfstumma mottagas elever utöfver fyllda fjorton år. I blindskolor för barn intagas i förberedande afdelningen barn i en ålder af fyllda åtta, men

icke öfver elfva år samt i skolafdelningen barn i en ålder af fyllda tio, men icke öfver fjorton år.

Angående den inre organisationen föreskrifves att med döfstumskolorna, ordnade för undervisning enligt talmetoden, och med skrifskolorna för barn skola förenas internat, i hvilka eleverna efter deras intagning till ett antal vid talskola med åtta klasser af högst 30 samt vid talskola med fyra klasser och skrifskola med sju klasser af högst 15 äfvensom vid skrifskolan i Jakobstad, så långt utrymmet medgifver, erhålla hostad, kost och vård, sålänge skolornas föreståndare och lärarekollegier nödigt finna. Öfriga elever skola genom föreståndarens försorg inackorderas i välkända, enkla och sedliga hem.

Rörande elevavgifterna stadgas att undervisningen i samtliga skolor skall vara kostnadsfri, men att för hostad, kost och vård, vare sig elev är intern eller genom skolans försorg inackorderad, skall erläggas för hvarje elev en årsavgift vid döfstumskola af 200 mark och vid blindskola af 250 mark samt, derest elev icke är försedd med nödig beklädnad, derutöfver 50 mark, dock sålunda att skäligen nedsättning i eller befrielse från dessa avgifter kan på lärarekollegiets framställning enligt pröfning af abnormskoleinspektorn medgifvas.

För kompetens till föreståndarebefattning vid döfstum- och blindskola fastställer den nådiga kungörelsen vid universitetet aflagd filosofiekandidat- eller teologisk dimissionsexamen och pedagogieexamen eller genom utgifna arbeten ådagalagda vetenskapliga och pedagogiska insigter samt till föreståndarinnebefattning de i mom. X af nådiga förordningen den 27 November 1885, angående vissa förändringar i organisationen af läroverken för qvinnobildning, för kompetens till föreståndarinnetjenst vid fruntimmersskola fastställda kunskapsprof; dock kan i undantagsfall äfven med synnerlig framgång utöfvad lärareverksamhet berättiga till erhållande af föreståndare- eller föreståndarinnebefattning. För vinnande af erfarenhet och nödiga fackinsigter skall sökande till ifrågavarande befattningar hafva under två års tid vid döfstumskola eller ett år vid blindskola gjort sig förtrogen med undervisning och uppfostran vid dylik skola och efter auskulteringstidens utgång inför abnormskoleinspektorn och föreståndare eller föreståndarinna för den skola, Öfverstyrelsen för skolväsendet i sådant afseende bestämmer, undergått teoretiskt förhör till utrömandet af hans insigter i de till facket hörande discipliner samt inför en kommission, bestående af abnormskoleinspektorn, skolans föreståndare eller föreståndarinna och två dertill af Öfverstyrelsen för skolväsendet utsedde medlemmar af skolans lärarekollegium, aflagt praktiskt prof. — Föreståndare och föreståndarinna utnämnas af Kejsrerliga Senatens Ekonomie Departement efter af Öfverstyrelsen uppgjordt förslag.

För kompetens till ordinarie lärare- eller lärarinnebefattning vid döfstum- och blindskola samt föreståndarinnetjänst vid internat stadgas behörighet till lärare- eller lärarinnetjänst vid högre folkskola, hvartill komma erforderlig fackkunskap, erfarenhet och skicklighet samt vana vid undervisning, ådagalagda på sätt om föreståndare och föreståndarinna stadgas. — Lärare och lärarinna samt föreståndarinna för internat tillsättas af Öfverstyrelsen på sätt om besättandet af tjänster vid folkskollärare- och lärarinneseminarier är stadgadt.

Slutligen äro i den nådiga kungörelsen stater fastställda för de särskilda anstalterna m. m.

Angående verkställandet af den sålunda påbjudna reorganisationen har Kejserliga Senaten i bref till Öfverstyrelsen af den 30 Juni 1892 föreskrifvit: att den anbefallda ombildningen och utvidgningen af döfstumskolorna i Kuopio och Borgå skall vidtaga vid början af närmast instundande läseår eller hösten 1892, att den nya döfstumskolan i Åbo inrättas efterhand från samma tid, sålunda att första klassen då träder i verksamhet och skolan derefter årligen utvidgas med en klass intill dess densamma varder fullständigt organiserad, att döfstumskolan i S:t Michel upprättas efterhand från höstterminens början 1893 i den ordning om skolan i Åbo föreskrifvits, att den nuvarande döfstumskolan i Åbo indrages successivt, sålunda att från höstterminen 1892 nya elever i barnafdelningen icke intagas, hvaremot de härförinnan intagna eleverna få slutföra sin påbegynta sjuåriga kurs, så att anstalten upphör med vårterminen 1898, att vid samma tid jemväl den med sistnämnda anstalt förenade treåriga kurs för öfveråriga döfstumma skall upphöra, hvarför nya elever i densamma för sista gången emottagas hösten 1895, att skolan för öfveråriga döfstumma i Jyväskylä inrättas från och med hösten 1896 samt att ombildningen och utvidgningen af blindanstalten i Helsingfors vidtager i inskränkt mån, intill dess lämplig lokal hinner för den blifvande fullständiga skolan uppföras.

Det i följd af skolväsendets utveckling år för år ökade arbetet inom Öfverstyrelsen, hvilket icke blott gjort en tillökning af Öfverstyrelsens arbetskrafter utan äfven tillförandet af ökade fackinsigter nödvändigt, har föranledt Eders Kejserliga Majestät att genom nådig kungörelse af den 30 Juni 1892 påbjuda anställande af en abnormskoleinspektör vid Öfverstyrelsen för skolväsendet. Abnormskoleinspektör åligger att till föredragning bereda alla vid Öfverstyrelsen förekommande abnormskolan rörande frågor samt vid deras handläggning i Öfverstyrelsen främst sig yttra, att öfva tillsyn öfver såväl offentliga som privata abnormskolor samt dem för sådant ändamål med Öfverstyrelsens begifvande eller enligt dess förordnande tidt och ofta inspektera;

att hvarje gång till Öfverstyrelsen ingifva berättelse öfver verkställd inspektion samt framlägga förslag till sådana förbättringsåtgärder, som i följd af gjorda iakttagelser kunna finnas nödiga; att anordna och leda de teoretiska och praktiska profven vid abnormskolor; att i samråd med föreståndare eller föreståndarinna för privat abnormskola bestämma den tid, från hvilken elev icke vidare bör med statsbidrag vid anstalten qvarstå; att ordna och bearbeta de uppgifter rörande alla döfstumma, blinda och andesvaga i landet, som hvarje år enligt särskilda föreskrifter skola till styrelsen insändas samt på grund af desamma årligen offentliggöra en fullständig och noggrann statistik öfver dylika vanlottade med noggrann redogörelse för deras lefnadsförhållanden, att vaka deröfver att döfstumma, blinda och andesvaga i landet åtnjuta lagstadgad eller eljest erforderlig undervisning, uppfostran och vård; samt att upprätta den statistiska öfversigt öfver och berättelse om abnormskoleväsendet, som för hvarje år skall till Eders Kejserliga Majestät afgifvas. Till t. f. abnormskoleinspektor förordnade Kejserliga Senaten den 14 Juli 1892 t. f. föreståndaren för döfstumskolan i Borgå, filosofie magistern Valter Forsius, som äfven den 18 Augusti samma år utnämndes och befullmäktigades att vara abnormskoleinspektor vid Öfverstyrelsen.

I och för utbildandet af lämpliga lärare och lärarinnor vid landets döfstum- och blindskolor har Eders Kejserliga Majestät i nådigt bref af den 30 Juni 1892 tillåtit att ett årligt belopp af 6000 mark finge till en början under fem års tid af allmänna medel användas för att såsom stipendier efter skedd ansökning, och sedan Öfverstyrelsen sitt yttrande deröfver afgifvit, af Kejserliga Senaten tilldelas lämpliga personer, som önska vid anstalter för döfstummas och blindas undervisning och uppfostran inom eller utom landet inhemta insigter och erfarenhet rörande så beskaffad undervisning och uppfostran. Ifrågavarande anslag hafva i stadgad ordning af Öfverstyrelsen anslagits till ansökan och af Kejserliga Senaten tilldelats efterföljande personer: under år 1892, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 7 September, åt privatlärarinnan Linda Emilia Aschan *Smk.* 800, privatlärarinnan Ingeborg Emilia Lyytikäinen *Smk.* 800, privatlärarinnan Aina Lovisa Petander *Smk.* 800, privatlärarinnan Johanna Mathilda Hermanson *Smk.* 800, privatlärarinnan Elli Fanny Cecilia Kepplerus *Smk.* 500, privatlärarinnan Aina Maria Wialén *Smk.* 500. Härförinnan hade Kejserliga Senaten, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens bref af den 23 Mars 1892 samt 6 April 1892, tilldelat t. f. lärarinnan Naema Helena Hermanson ett anslag af *Smk.* 1000 samt privatlärarinnan Nanny Amalia Westersträhle ett anslag af *Smk.* 800 att, i enlighet med Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 30 Juni 1892, afgå från för 1892

anslagna stipendiebelopp af *Fmk* 6000, som sålunda blifvit till fullo disponerad; under år 1893, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 27 Mars, åt t. f. föreståndaren Kosti Lyytikäinen *Fmk* 1500, t. f. läraren Aron Ivar Johan Savolainen *Fmk* 1500, lärarinnan Lovisa Clementina Sahlberg *Fmk* 450, handarbetsläraren Paavo Lyytikäinen *Fmk* 400, lärarinnekandidaten Lydia Adele Norring *Fmk* 500, lärarinnekandidaten Anna Maria Nyström *Fmk* 500, lärarinnekandidaten Sofia Alexandra Boström *Fmk* 500, samt, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 7 Juni, återstående *Fmk* 650 åt filosofie kandidaten Karl Ossian Wichmann; under år 1894, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 24 Maj, åt filosofiekandidaten Karl Emil Kahva *Fmk* 800, handtverksläraren Antti Lemminkäinen *Fmk* 800, handtverkaren Väinö Illman *Fmk* 500, lärarinnan Naemi Helsingius *Fmk* 900, folkskolläraren Konstantin Reponen *Fmk* 800, t. f. läraren Petter Stade *Fmk* 700, lärarinnekandidaten Maria Wilhelmina Andersson *Fmk* 500, lärarinnekandidaten Augusta Emilia von Schalien *Fmk* 500, lärarinnekandidaten Alina Kansanen *Fmk* 500; under år 1895, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 24 April åt föreståndaren Ernesti Juho Konstantin Luoma *Fmk* 800, t. f. läraren, filosofie kandidaten Karl Ossian Wichmann *Fmk* 800, folkskolläraren, filosofie magistern Henrik Ståhl *Fmk* 800, folkskolläraren Juhan Kustaa Grönroos *Fmk* 600, slöjdläraren Oiva Villehad Corander *Fmk* 600, läraren Albert Alexander Pekuri *Fmk* 400, handtverksläraren Pekka Mykkänen *Fmk* 400, lärarinnekandidaten Ida Lovisa Dahlström *Fmk* 400, lärarinnekandidaten Maria Emilia Serenius *Fmk* 400, lärarinnekandidaten Hanna Hahl *Fmk* 400, lärarinnekandidaten Ellen Esther Sofia Knåpe *Fmk* 400.

I fråga om för abnormskolorna erforderliga lokaler har Kejserliga Senaten funnit ändamålsenligt att de abnormskolor, med hvilka internat äro förenade, varda försedda med egna hus och förty i Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 30 Juni 1892 anbefallt Öfverstyrelsen att till Kejserliga Senaten inkomma med fullständiga program öfver för blindskolorna i Helsingfors och Kuopio, äfvensom för döfstumsskolorna i Åbo och St Michel erforderliga lokaler. Som emellertid de för döfstumskolorna i Borgå och Kuopio härförrinnan upplåtna, statsverket tillhöriga fastigheter befunnits för ändamålet otillräckliga, hafva fullständiga program öfver för samtliga ofvannämnda skolor behöfliga lokaler blifvit af Öfverstyrelsen uppgjorda och till Kejserliga Senaten inlemnade.

Teoretiska prof för kompetens till ordinarie lärarebefattning vid abnormskola hafva under den period, berättelsen omfattar, aflagts af fröknarna Aina Petander, Ingeborg Lyytikäinen, L. Federley och N. Westerstråhle (för kom-

petens till lärarinnebefattning vid blindskola); af fröken T. Holmström, folkskoleläraren O. Koponen, fröknarna L. Aschan och S. Boström samt fil. kand. O. Wichmann (för kompetens till lärarebefattning vid döfstumskola).

Praktiska prof för kompetens till ordinarie lärarebefattning hafva under samma tid aflagts af fröknarna Aina Petander, Ingeborg Lyytikäinen, L. Federley och N. Westersträhle (för lärarinnetjenst vid blindskola); af fröken T. Holmström, hr O. Koponen, fröknarna L. Aschan och S. Boström samt fil. kand. O. Wichmann (för läraretjenst vid döfstumskola).

Enär ombildningen af döfstumskolorna i Borgå och Jakobstad, till hvilka äfven öfveråriga döfstumma med finskt modersmål härförinnan intagits, föranledde en så stor ökning af inträdessökande till den för öfveråriga finskspråkiga döfstumma afsedda teckenafdelningen vid läroanstalten för döfstumma i Åbo, att en stor del af dessa i följd af bristande utrymme måste afvisas, hemställde Öfverstyrelsen i underdånig skrifvelse af den 21 November 1893 hos Eders Kejserliga Majestät om godkännande af kapellanen i Hauho Ernst Johan Konstantin Luomas och hans hustru Helena Luomas anbud att utvidga deras i Hauho socken upprätthållna döfstumanstalt »Hefata» derhän, att densamma, som härförinnan besökts af 16 elever, kunde inrymma ända till 30 företrädesvis qvinliga elever, och att statsbidraget för anstalten i enlighet med makarna Luomas förbehåll finge ökas från 4000 mark till 6500 mark att utgå till en början under två år, räknadt från den 1 Juli 1894. Med anledning häraf har Kejserliga Senaten, som ansett det vara lyckligast och ändamålsenligast, om döfstumskolan i Jyväskylä, hvilken jemlikt bestämmelserna i Eders Kejserliga Majestäts nådiga kungörelse af den 30 Juni 1892, bort vidtaga med sin verksamhet från den 1 September 1896, redan från läseårets början 1894 kunde inrättas, hos Eders Kejserliga Majestät utverkat nådigt tillstånd för berörda skolas öppnande med högst 2 parallellklasser från läseårets början hösten 1894. Tillika förordnade Eders Kejserliga Majestät, jemlikt nådigt bref af den 4 Maj 1894, att kapellanen Luoma och hans hustru Helena Luoma utan föregående anslag omedelbart finge utnämnas att från sagda tid vara kapellanen Luoma föreståndare och fru Luoma lärarinna vid skolan.

På framställning af Öfverstyrelsen har Ecklesiastik-Expeditionen i skrifvelse af den 29 December 1894 tillåtit att det öfverskott af *Fm.* 617: 53, som uppstått i det genom nådigt bref af den 20 Februari 1890 beviljade anslag för tryckning af blindskrifter, finge användas för inköp af finskspråkiga psalmböcker. Den 21 Maj 1895 har Kejserliga Senaten beviljat föreståndaren för döfstumskolan i Kuopio, Kust. Killinen ett anslag af *Fm.* 200 såsom bidrag

till tryckningen af en af honom utarbetad »Äidinkielen Oppikirja Kuuromykille» med vilkor att arbetets försäljningspris ej ställes högre än till 1 mark för exemplaret.

Ecklesiastik-Expeditionen i Kejserliga Senaten har, jemlikt bref af den 19 Februari 1895, fastställt formulär till de statistiska uppgifter, som hvarje år skola af vederbörande abnormskoleföreståndare och -föreståndarinnor till Öfverstyrelsen inlemnas för att ligga till grund för den statistiska öfversigt och berättelse rörande landets döfstum- och blindskolor, som årligen skall af Öfverstyrelsen till Eders Kejserliga Majestät inlemnas.

II. De enskilda skolorna.

Döfstumskolan i Borgå.

Ombildningen af den sedan år 1846 i staden inrättade tvåspråkiga skrifskolan till en talskola för svenskspråkiga barn har fortgått derhän, att af skrifteckenafdelningens klasser endast tvenne, den ena finsk, den andra svensk, återstå vid ingången af läseåret 1895—96. 1 September 1892 öppnades den första talklassen, 1 September 1894 den andra talklassen.

Elevantalet har under treårsperioden utgjort 45, 33 och 39.

Lärarepersonalen. Anstaltens ledning har i enlighet med Öfverstyrelsens förordnande af den 27 Augusti 1892, 9 Augusti och 10 Oktober 1893 varit anförtrodd åt abnormskoleinspektorn, filosofie magistern Valter Forsius (intill utgången af läseåret 1892—93) samt lärarekandidaten I. Savolainen. Såsom ordinarie lärarinna samt internatsföreståndarinna hafva under treårsperioden vunnit anställning fröken Emma Lundell (förordnad på prof den 19 December 1893) och fröken A. E. Stenström (förordnad på prof den 5 September 1894).

Sedan Kejserliga Senaten, jemlikt från Ecklesiastik-Expeditionen hit anländ skrifvelse af den 21 November 1894, tillåtit föreståndarinnan för internatet, fru A. E. Savolainen (född Stenström) och lärarinnan E. Lundell att ingå tjänstebyte, har Öfverstyrelsen den 19 Februari 1895 förordnat fru Savolainen och fröken Lundell att intill utgången af tidigare förelagd prøfvotid handhafva den förra en lärarinnetjänst och den senare internatsföreståndarinnabefattningen vid skolan. Vid utgången af läseåret 1892—93 afgick biträdande läraren I. Eneberg för att, jemlikt Eders Kejserliga Majestäts nådiga bref af den 5 Oktober 1893, öfvertaga tjänstgöring vid döfstumskolan i Jakobstad. Samtidigt upphörde biträdande lärarinnan E. Carlstedt med sin verksamhet, och har Eders Kejserliga Majestät den 24 Maj 1894 i nåder till-

erkänt henne en årlig pension af *Fmk* 400 att från den 1 September 1893 utgå å extra pensionsstaten, intill dess tillfälle möjligen kan yppa sig att åt henne anvisa lämplig befattning vid abnormskola.

Under läseåren 1892—93 och 1893—94 hafva talafdelningens såväl internat som skola varit inrymda i statsverket tillhöriga gården i hörnet af Nikolai- och Fredsgatorna. För skrifskolan har för samma tid upphyrts hufvudbyggnaden i prosten C. P. Mobergs gård N:o 6 i 2:dra kvarteret af stadens nya plan. Hyresbeloppet har utgjort för förra året *Fmk* 800, för senare året *Fmk* 1000. Under läseåret 1894—95 har talskolan disponerat icke blott statsverket tillhöriga gård utan äfven lokalen i Möbergsska gården mot ett hyresbelopp af *Fmk* 1000, skrifafdelningen åter en lokal i postiljon Karells gård mot ett hyresbelopp af *Fmk* 450.

Årsstaten har under treårsperioden uppgått till *Fmk* 17,750, 16,890 och 23,550.

För inköp af inventarier har under treårsperioden, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 24 Augusti 1892, 30 December 1893, 12 April 1894 och 1 Maj 1895 beviljats *Fmk* 1000, *Fmk* 800, *Fmk* 713: 30, *Fmk* 877.

Såsom tomtplats för skolans nya byggnader har Kejserliga Senaten, jemlikt skrifvelse från Ecklesiastik-Expeditionen af 1 Maj 1895, godkänt tomterna N:o 1, 2, 4 och 5 i 46 kvarteret af stadens nya plan och i sådant afseende af staden mottagit denna tillhörande tomterna 1 och 4 samt af gårds-egarinnan A. Lund för en köpeskilling af *Fmk* 1000 tillhandlat sig tomterna N:o 2 och 3 i ofvannämnda kvarter.

Medlemmar i skolrådet hafva varit: biskop H. Råbergh, ordf., justitierådmannen Th. Lindh och konsulinnan H. Söderström.

Läroanstalten för döfstumma i Åbo.

Den af Eders Kejserliga Majestät påbjudna successiva indragningen af läroanstalten har under treårsperioden fortgått sålunda att sedan ingången af läseåret 1892—93 inga nya elever intagits till skrifafdelningen och teckenafdelningen för svenskspråkiga döfstumma. Deremot har teckenafdelningen för öfveråriga finskspråkiga döfstumma arbetat oförändradt intill utgången af läseåret 1894—95, från hvilken tid indragningen af denna vidtagit parallelt med återstående klasser af skrifafdelningen, i följd hvaraf hela anstalten kommer att upphöra med utgången af läseåret 1897—98. Antalet klasser eller afdelningar har under de särskilda läseåren utgjort 8. Elevantalet under samma tid uppgick till respektive 96, 96, 92.

Lärarepersonalen. Anstaltens ledning har under treårsperioden varit anförtrodd åt t. f. föreståndaren, vice pastorn A. E. Nordman. Lediga lärarebefattningar hafva handhåfts af särskilda vikarier.

Anstalten har under treårsperioden fortfarande varit inrymd i samma privata lokal som härförrinnan och har hyresbeloppet per hyresår utgått med *Frkf* 5000. Årsstaten har under treårsperioden uppgått till *Frkf* 31,020, 34,020, 33,020.

Jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 25 Januari 1893 har anstalten erhållit ett belopp af *Frkf* 3000 såsom tillskott till anslaget för inackordering af medellösa elever. Samma belopp har äfven för följande år ingått i den för anstalten fastställda årsstaten.

Den 16 Mars 1893 har Kejserliga Senaten tilldelat enkan efter aflidne skomakaren Johan Fredrik Appelgren, som sedan den 29 September 1866 varit anställd vid anstalten såsom lärare i skomakareyrket, en gratifikation af *Frkf* 200.

Såsom medlemmar i skolorådet intill den 1 September 1894 hafva fungerat: stadsläkaren B. G. Hahl (ordförande), politierådmannen J. A. Wikeström och vice pastorn Alb. Mikander; efter den 1 September 1894: stadsläkaren B. G. Hahl (ordf.), pastor Th. Grönstrand samt fru I. Borg.

Döfstumskolan i Åbo.

I enlighet med bestämningarna i Eders Kejserliga Majestäts nådiga kungörelse af den 30 Juni 1892 vidtog skolans verksamhet den 1 September samma år med en första klass. Sedermera har årligen en ny klass tillkommit, hvarigenom vid ingången af läsåret 1895—96 antalet klasser ökats till 4. Elevantalet under treårsperioden har uppgått till respektive 14, 25 och 37.

På grund af för anstalten fastställd organisation har med skolan varit förenadt ett internat, som inrymt 30 elever.

Lärarepersonalen. Anstaltens ledning har under treårsperioden mot särskildt arvode handhåfts af t. f. föreståndaren för läroanstalten för döfstumma i Åbo, vice pastorn A. E. Nordman. Såsom ordinarie lärarinnor hafva blifvit anställda: fröken A. E. Stenström, förordnad på prof den 19 December 1893, fröken C. H. Arrhenius, förordnad på prof den 28 Mars 1894, fröken Th. Holmström, förordnad på prof den 22 Februari 1895 samt fröken S. A. Boström, förordnad på prof den 12 Juni 1895.

Såsom lokal för skolan har genom särskilda kontrakt upphyrts behöfliga rum i trädgårdsmästaren J. F. Lyck tillhöriga gård. Hyresbeloppet har upp-

gått till *Smk* 1500, 2400, 2790. Till plats för anstaltens egna skolbyggnader har Kejserliga Senaten godkänt och af staden mottagit en tomt å den s. k. Ryssbacken. Program öfver de för anstalten erforderliga lokalerna har af Öfverstyrelsen blifvit uppgjordt och till Kejserliga Senaten inlemnadt.

Skolans årsstat har under treårsperioden uppgått till *Smk* 9860, 17070 och 22640.

För inköp af för skolan behöfliga inventarier har jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrivelser af den 24 Augusti 1892, 2 Maj 1893, 12 April 1894 och 24 April 1895 anslagits *Smk* 1000, 3000, 1300, 600.

Såsom medlemmar i skolrådet hafva fungerat intill den 1 September 1894 stadsläkaren B. G. Hahl (ordf.), politierådmannen J. A. Wikeström och vice pastor Alb. Mikander, efter den 1 September 1894: stadsläkaren B. G. Hahl (ordf.), pastor Th. Grönstrand och fru I. Borg.

Döfstumskolan i S:t Michel.

Skolan öppnades den 1 September 1893 med en klass, till hvilken, jemlikt bestämmelserna i nådiga kungörelsen af den 30 Juni 1892, från talskolornas i Åbo och Kuopio försöksklasser utskrifna elever intogos. Då antalet af dessa icke var stort nog att fylla klassen, inskrefvos i stöd af Kejserliga Senatens föreskrift i Ecklesiastik-Expeditionens skrivelse af den 13 Juli samma år ytterligare ett antal till talskolorna anmällda, men härifrån på grund af öfverskriden intagningsålder afvisade barn, så att hela elevantalet för året uppgick till 11. Vid ingången af läseåret 1894—95, då anstalten utvidgats med en 2:dra klass, hade elevantalet stigit till 22. Bland de nyintagna eleverna befann sig äfven detta år ett relativt stort antal, som icke genomgått talskolornas försöksklasser.

Med anstalten har jemlikt för densamma föreskrifven organisation ett internat för högst 15 elever varit förenadt.

Lärarepersonalen. Föreståndareskapet vid anstalten har handhafts af t. f. lärarinnan N. H. Hermanson. Såsom ordinarie lärarinnor vid skolan hafva anställts fröken J. M. Hermanson, förordnad på prof den 5 September 1894 samt fröken N. H. Hermanson, förordnad på prof den 4 December 1894.

Såsom lokal för anstalten har nödigt antal rum upphyrts i gården N:o 17 vid Alexandersgatan, tillhörig handlanden Kiurus arfvingar. Hyresbeloppet utgjorde för 1893—94 *Smk* 1600, för året 1894—95 *Smk* 2000.

Till plats för anstaltens tillernade nya byggnader har Kejserliga Senaten godkänt och af staden mottagit tomterna N:o 213, 214, 216 och 217 emellan

Ristimäki-, Rådhus- och Likolampigatorna, men sedermera, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 17 Oktober 1894, på af staden gjord anhållan utbytt desamma mot nybildade tomterna N:o 213—216 belägna i omedelbar närhet till förenämnda tomter. Fullständigt program till byggnader å tomtplatsen har af Öfverstyrelsen blifvit uppgjordt och till Kejserliga Senaten inlemnadt.

Skolans årsstat har uppgått till *Fmk* 9350 under läseåret 1893—94 samt till *Fmk* 15515 under läseåret 1894—95.

För inköp af för anstalten behöfliga inventarier har, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelser af den 2 Maj 1893, 12 April 1894, 24 April 1895, beviljats *Fmk* 4200, *Fmk* 500, *Fmk* 400.

Medlemmar i skolrådet hafva varit: rektor M. G. Hackzell (ordf.), fru A. Åkeson och häradshöfding M. Lagerstam. Efter rektor M. G. Hackzells död inkallades kollegan H. F. Alopæus till skolrådsmedlem, och har han äfven fungerat såsom ordförande i rådet.

Döfstumskolan i Kuopio.

Skolans utvidgning till 8-klassig har med Kejserliga Senatens begifvande ansetts böra anstå icke blott med hänsyn till den relativt höga medelåldern hos de öfre klassernas elever än ock med fästadt afseende å att samma klassers elever intagits under förutsättning af en sjuårig undervisningskurs. Vid det pågående läseårets utgång blefvo dock nyssnämnda hinder undanröjda, hvarföre skolans fullständiga reorganisation kan anses genomförd vid ingången af läseåret 1896—97. I enlighet med för skolan fastställd arbetsordning har ett internat, afsedt att inrymma ända till 30 af anstaltens yngsta elever, sedan ingången af år 1892 varit i verksamhet.

Elevantalet inom skolan har under treårsperioden utgjort respektive 81, 88 och 90.

Lärarepersonalen. Anstaltens ledning har jemlikt Öfverstyrelsens förordnande af den 9 September 1892 varit anförtrodd åt t. f. föreståndaren Kust. Killinen, som sedermera den 21 Januari 1893 af Kejserliga Senaten utnämnts och förordnats att vara ordinarie föreståndare för skolan. Såsom ordinarie föreståndarinna för internatet har anstälts fröken A. Hellström, förordnad på prof den 24 Januari 1893. Samma dag förordnades fru T. Killinen, fröknarna E. A. Strunck och N. M. Helsingius att under två profår handhafva hvar sin lärarinnebefattning vid skolan. Den 17 April 1895 förordnades fröken L. Aschan att under två profår handhafva en nyinrättad lärarinnetjenst vid

anstalten. Fast anställning såsom lärare hafva vunnit filosofiekandidaten O. Wichmann och O. Koponen, förordnade på prof den 12 Juni 1895.

Anstalten har varit inrymd i samma statsverket tillhöriga gård som härförinnan. Genom upprättandet af internatet behöflig tillskottslokal har erhållits i enkefru Ida Herckmans närliggande gård N:o 35 i första stadsdelen, hvarest hufvudbyggnaden för ändamålet upphyrts. Hyresbeloppet har utgjort *Fmk*: 1000. Såsom lokal för gymnastiköfningarna har sedan ingången af vårterminen 1895 upphyrts en sal i frivilliga brandkårens hus å tomten N:o 78 i 1:sta stadsdelen. Program öfver de lokaler, hvilka skola inrymmas i till uppförande beslutna nya anstaltshus å skoltomten, har af Öfverstyrelsen blifvit uppgjordt och till Kejserliga Senaten insändt.

Skolans årsstat har för treårsperioden uppgått till *Fmk* 38,640, 47,260 och 48,610.

För inköp af inventarier har, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrivelser af den 24 Augusti 1892, 31 Oktober 1892, 2 Maj 1893, beviljats *Fmk*: 4900, *Fmk*: 868 och *Fmk*: 1850.

Medlemmar i skolrådet hafva varit intill den 1 September 1894 slotts- och lasarettsläkaren dr Z. Walmari (ordf.), lektor E. Winter, handlanden R. Lindqvist, fru J. Therman och fröken B. Stenius samt sedan den 1 September 1894 slotts- och lasarettsläkaren Z. Walmari (ordf.), lektor E. Winter, handlanden I. Löf, fru J. Therman och fröken B. Stenius.

Döfstumskolan i Jyväskylä.

Jemlikt Eders Kejserliga Majestäts nådiga bref af den 4 Maj 1894 vidtog skolans verksamhet den 1 September samma år med tvenne parallelklasser. Det stora antalet inträdessökande, som äfven till läsåret 1895—96 anmälde sig, föranledde Öfverstyrelsen att till Eders Kejserliga Majestät ingå med underdånig framställning om rätt att äfven för framtiden genom upprättandet af parallelklasser bereda utrymme åt ett större antal elever än den för skolan fastställda normalstaten förutsätter. Enär bifall härtill i nådigt bref af den 18 Juli 1895 lemnats, hafva för läsåret 1895—96 ytterligare två klasser tillkommit.

Elevantalet under läsåret 1894—95 utgjorde 30.

Lärarepersonalen. Anstaltens ledning har handhåfts af förre kapellanen i Hauho, pastor E. J. K. Luoma, som af Kejserliga Senaten den 21 Juni 1894 utnämnts och förordnats att från den 1 September 1894 vara föreståndare för skolan. I stöd af Eders Kejserliga Majestäts nådiga bref af den 4 Maj

1894 har Öfverstyrelsen den 29 Maj 1894 ntnämnt fru H. Luoma till lärarinna vid anstalten och den 8 Augusti samma år förordnat henne att under två profår handhafva lärarinnetjensten vid skolan.

Lokal för anstalten har upphyrts i gårdsegaren F. H. Öhmans gård N:o 100 i hörnet af Satama- och Valtakatu mot ett årligt hyresbelopp af *Fmk.* 1600.

Skolans stat för läseåret 1894—95 har uppgått till *Fmk.* 17,010.

För inköp af inventarier har jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 19 Juli 1894 och 24 April 1895 beviljats extra anslag af *Fmk.* 2000 och *Fmk.* 2300.

Såsom medlemmar i skolrådet hafva under läseåret fungerat lektor J. Hedberg (ordf.), seminariiföreståndarinnan A. Lilius, dr E. Nilsson, rådman Joh. Castrén och kyrkoherden F. E. Cleve.

Döfstumskolan i Jakobstad.

Ombildningen af anstalten i enlighet med i nådiga kungörelsen af den 30 Juni 1892 gifna föreskrifter har fortgått sålunda att sedan ingången af läseåret 1892—93 icke vidare mottagits finskspråkiga döfstumma äfvensom svenskspråkiga döfstumma barn under fyllda fjorton år. Anstaltens fullständiga omorganisation beräknas vara genomförd vid utgången af läseåret 1895—96. Från döfstumskolan i Borgå har i enlighet med bestämmelserna i nådiga kungörelsen af den 30 Juni 1892 en elev blifvit öfverförd.

Elevantalet under treårsperioden har uppgått till respektive 31, 30 och 29.

Lärarepersonalen. Anstaltens ledning har handhäfts af föreståndarinnan, fröken A. Heikel. Sedan ingången af läseåret 1893—94 har förre biträdande läraren vid döfstumskolan i Borgå I. Eneberg i stöd af Eders Kejserliga Majestäts nådiga bref af den 5 Oktober 1893 och Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af samma dag varit såsom biträdande lärare vid skolan anställd. Den 16 Maj 1893 har Kejserliga Senaten tilldelat aflidne läraren L. F. Eklunds enka och omyndiga barn i stället för extra nådår en gratifikation af *Fmk.* 1600.

Anstalten har under treårsperioden varit inrymd i för anstaltens räkning inköpt gård, och har för nödig befunna omändringar inom anstaltshusen äfvensom reparationer af de samma anslagits, i enlighet med Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelser af den 30 Mars och 7 Juni 1893, *Fmk.* 3200 och *Fmk.* 4000.

Anstaltens årsstat har under treårsperioden utgått med *Fmk.* 15,400, 16,700 och 18,200.

Medlemmar i skolrådet hafva varit intill den 1 September 1894: borgmästaren J. Forsén, tullförvaltaren Alb. Elfvingren och vice pastorn V. Ingman, samt efter tullförvaltaren Elfvingrens och pastor Ingmans afgång rådman F. Petterson och pastor H. E. Wegelius. Efter rådman F. Pettersons död och pastor H. E. Wegelius' afflyttning från orten har Öfverstyrelsen såsom medlemmar inkallat kollegan J. A. Bergman och pastor J. Arvonen.

Blindskolan i Helsingfors.

På grund af Kejserliga Senatens tidigare åberopade skrivelse af den 30 Juni 1892 har i nådiga kungörelsen af nyssnämnda dag påbjuden omorganisation af provisoriska blindanstalten i Helsingfors till en fullständig blindskola icke kunnat till fullo genomföras. Dock hafva genom anställandet af en ordinarie föreståndarinna, tvenne ordinarie lärarinnor och en fast handtverkslärare icke blott ökade lärarekrafter vunnits utan äfven skolans slutliga omorganisation blifvit i väsentlig mon förberedd.

Elevantalet under treårsperioden har uppgått till respektive 27, 26 och 30.

Lärarepersonalen. Skolans ledning har under treårsperioden handhäfts af fröken H. Ingman, som äfven den 12 Oktober 1893 af Kejserliga Senaten utnämnts och förordnats att vara ordinarie föreståndarinna för anstalten. Såsom ordinarie lärarinnor vid anstalten hafva vunnit anställning: fröknarna L. Federley och N. Westerstråhle, förordnade på prof den 8 Augusti 1894. Den 5 September samma år förordnades handtverkaren V. Illman att under två profår vara lärare i handtverk vid anstalten.

Skolan har under treårsperioden varit inrymd i gården N:o 5 vid Manegegatan mot ett årligt hyresbelopp af *Fmk* 4300, hvarförutom för en del af internatet lokal upphyrts i gården N:o 6 vid Konstantinsgatan.

Program öfver de lokaler, som ansetts böra inrymmas i för anstalten tillernadt nytt anstaltshus, har af Öfverstyrelsen blifvit uppgjordt och till Kejserliga Senaten inlemnadt. Såsom tomtplats för det blifvande anstalts-huset har Kejserliga Senaten godkänt och af staden mottagit tomten N:o 8 vid Bergmansgatan. För uppförandet af erforderliga byggnader har Eders Kejserliga Majestät jemlikt nådigt bref af den 30 Juni 1892 anslagit ett belopp af ända till *Fmk* 300,000.

Skolans årsstat har under treårsperioden utgått med *Fmk* 24,620, 26,540 och 33.708.

För inköp af för anstalten erforderliga inventarier hafva, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrivelser af den 6 Maj 1892 och den 12 April 1894, beviljats *Fm.* 1500 och *Fm.* 2000.

För betäckandet af uppkomna brister i skolans stat för läseåret 1891—92 har, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 14 April 1894, beviljats *Fm.* 2284: 33.

Såsom ersättning för de ritningar, hvilka åtföljt skolrådets och föreståndarinnans program öfver för skolan erforderliga lokaler, har Kejserliga Senaten, enligt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 13 Juli 1893, anslagit *Fm.* 162.

Medlemmar i skolrådet hafva under läseåren 1892—95 varit: byrådirektören C. B. Federley (ordf.), docenten dr A. E. Nordman, friherrinnan E. Palmén, fröken R. Heikel och fröken V. Lagus.

Blindskolan i Kuopio.

Ombildningen af anstalten har fortskridit derhän att densamma vid ingången af läseåret 1895—96 kan anses fullständigt ordnad i öfverensstämmelse med nådiga kungörelsen af den 30 Juni 1892. De å anstaltens normalstat upptagna handtverkslärarebefattningarna skötas dock tillsvidare genom vikarier.

Elevantalet under treårsperioden har uppgått till 43, 45 och 50.

Lärarepersonalen. Anstaltens föreståndare under treårsperioden har fortsättningsvis varit direktor, filosofiemagistern K. M. Stenius. Enär emellertid direktor Stenius på grund af svår sjukdom i enlighet med Öfverstyrelsens resolutioner af den 29 Juli och 23 December 1892, den 2 Juni och 29 December 1893, den 5 September 1894 samt den 22 Janaari 1895 åtnjutit tjänstledighet från förstnämnda dag intill den 1 Juni 1895 har föreståndareskapet under ledigheten på grund af förordnanden af den 29 Juli och 23 December 1892, den 2 Juli 1893 och 29 December 1893, den 5 September 1894 samt 22 Januari och 31 Maj 1895 handhafts af t. f. läraren, pastor K. Lyytikäinen, förutom under tiden mellan den 1 Januari och 15 Mars 1894, då filosofiekandidaten J. F. Lyytikäinen i enlighet med förordnande af den 29 December 1893 skötte föreståndarebefattningen. Till föreståndarinna för internatet har antagits fröken Athalie Petander, förordnad på prof den 3 November 1893. Såsom ordinarie lärarinnor vid anstalten hafva blifvit anställda fröknarna Aina Petander och I. Lyytikäinen, förordnade på prof den 20 April 1894. Den 7 Maj 1895 beviljades direktorn K. M. Stenius afsked från föreståndare-

befattningen från den 1 Juni samma år med rätt att åtnjuta fulla pensionsförmöner.

Den 22 Mars 1892 har Kejsrerliga Senaten på gjord framställning funnit godt tillägga kosthållerskan, enkeprostinnan M. E. Fabritius ett årligt understöd af 200 mark att utgå från den 1 November 1892, då fru Fabritius på grund af hög ålder och sjuklighet afgick från hushållerskebefattningen.

Anstalten har under treårsperioden varit inrymd i samma lokaler, som härförinnan, dock med den förändring att sedan den 1 Oktober 1893 en lokal om sal, 3 rum och kök ytterligare upphyrts i samma, gårdsegaren Niskanen tillhöriga fastighet, hvarest skolan och flickinternatet redan tidigare varit inrymdt. Hyresbeloppet har uppgått till respektive *Fmk* 5080, 5580 och 5900.

Program öfver för skolan erforderliga lokaler, afsedda att inrymmas i tillernade nya anstaltshus, har af Öfverstyrelsen blifvit uppgjort och till Kejsrerliga Senaten insändt.

Skolans årsstat har under treårsperioden uppgått till *Fmk* 38,910, 41,250 och 42,070.

För inköp af för anstalten erforderliga inventarier har, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrivelser af den 22 Juni 1892, 2 Maj 1893, 12 April 1894, 24 April 1895, beviljats *Fmk* 3980, *Fmk* 500, *Fmk* 650, *Fmk* 2900.

För betäckandet af brister i skolans stat har, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrivelser af den 24 Maj och 15 November 1892, anslagits *Fmk* 1932: 32 och *Fmk* 1184: 76. För uppputsning af gossafdelningens internatlokal, hvars remont enligt villkoren i hyreskontraktet tillkommer statsverket, har anslagits *Fmk* 250 (Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 2 Maj 1893) och *Fmk* 200 (Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 12 April 1894).

Såsom ersättning för de ritningar, hvilka åtföljt skolrådets och föreståndarens program öfver anstaltsbyggnader har Kejsrerliga Senaten, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrifvelse af den 13 Juli 1893, beviljat *Fmk* 162.

Medlemmar i skolrådet till den 1 September 1894 hafva varit: slotts- och lasarettsläkaren Z. Walmari (ordf.), lektor E. Winter, handlanden R. Lindqvist, fru J. Therman och fröken B. Stenius, samt efter den 1 September 1894 slotts- och lasarettsläkaren Z. Walmari (ordf.), lektor E. Winter, handlanden I. Löf, fru J. Therman och fröken B. Stenius.

Privata anstalter.

Döfstumskolan Hefata i Hauho, hvars egare och ledare fru pastorskan H. Luoma har varit, upphörde med sin verksamhet vid utgången af Juni

månad 1894, sedan pastor E. Luoma och fru H. Luoma öfvergått såsom lärare till den jemlikt Eders Kejserliga Majestäts nådiga bref af den 4 Maj 1894 upprättade nya döfstuinskolan i Jyväskylä. Genom Eders Kejserliga Majestäts nådiga bref af den 4 Maj 1894 hafva makarna Luoma berättigats att äfven efter anstaltens upphörande under ett kvartal med 1000 mark uppbära det för anstaltens upprätthållande beviljade statsanslag, hvarefter det samma, som jemlikt nådigt förordnande af den 11 Oktober 1892 bort utgå under 5 år räknadt från den 1 Juli samma år, besparats kronan.

Elevantalet under senaste undervisningskurs har uppgått till 16.

Idiotanstalten i Jakobstad, som enligt nådig resolution af den 14 Oktober 1891, tillagts ett årligt statsunderstöd af *Fmk* 5000 att utgå under 5 års tid räknadt från den 1 September 1891, har med utgången af höstterminen 1892 upphört med sin verksamhet, iföljd hvaraf statsunderstödet från ingången af år 1893 inbesparats kronan.

Såsom anstaltens ledare har fungerat dess egare, direktor F. Lundberg.

Anstalten för andesvaga barn å Perttula hemman i Wånå socken har under treårsperioden, jemlikt nådiga förordnanden af den 13 November 1889 och den 17 Oktober 1894, åtnjutit ett årligt statsunderstöd af *Fmk* 27,000.

Elevantalet under läseåren 1892—95 har vexlat mellan 34 (höstterminen 1892) och 35 (höstterminen 1893).

Såsom reseunderstöd har Kejserliga Senaten, jemlikt Ecklesiastik-Expeditionens skrivelser af den 19 Maj 1892 och 21 December 1893, tilldelat internatsföreståndarinnan fru E. Hedman, lärarinnorna A. Hynén, L. Erling och J. Strömberg anslag af *Fmk* 1000, *Fmk* 1200, *Fmk* 700 och *Fmk* 1000.

Medlemmar i anstaltens direktion hafva varit fängelsepredikanten, pastor E. Lundell (ordf.), folkskolläraren Karl Viktor Saarinen och fru Amanda Lindgrén. Efter pastor Lundells afgång har Kejserliga Senaten såsom direktionsmedlem och ordförande inkallat kyrkoherden, prosten J. Johansson.

Föreskrifna årsberättelser hafva af anstaltens föreståndare och egare, filosofie magistern E. L. Hedman uppgjorts och af Öfverstyrelsen till Kejserliga Senaten inlemnats.

Ett antal statistiska tabeller för läseåret 1894—95, sammanställda på grundval af från vederbörande anstalters föreståndare i enlighet med föreskrifterna i Ecklesiastik-Expeditionens bref af den 19 Februari 1895 inlemnade uppgifter, bilägges underdånigst.

Ex officio:

Valter Forsius.

I. Uppgift på antalet lärare och lärarinnor vid döfstum- och blindskolorna i Finland under läsåret 1894—95.

Skolans beskaffenhet.	Skolort.	Metod.	Undervisningspråk.	Antalet lärare och lärarinnor.						Hela summan.	
				Ordinarie och på prof förordnade.	Tjenstförrättande och biträdande.	Timlärare.					
						Manliga.	Kvinliga.	Summa.			
A. Döfstumskolor.	Döfstumskolan { skrifskolan talskolan }	Borgå {	skrif- tal-	sv. o. finska	—	—	—	1	2	3	6
					—	2	2	—	—	2	7
	Läroanstalten för döfstumma	Åbo	skrif- o. åtbörds- tal-	sv. o. finska	1	2	3	1	5	6	15
					—	2	2	—	1	1	7
	Döfstumskolan	Åbo	skrif- tal-	finska	—	1	1	—	—	4	6
	Döfstumskolan	S:t Michel	skrif- tal-	finska	1	4	5	2	2	4	10
	Döfstumskolan	Kuopio	åtbörds-	finska	1	1	2	1	—	1	4
	Döfstumskolan	Jyväskylä	skrif- o. åtbörds-	sv. o. finska	—	1	1	2	—	2	10
B. Blindskolor.	Blindskolan	Helsingfors	—	sv. o. finska	1	3	4	—	1	1	11
					1	3	4	3	—	3	6
Blindskolan	Kuopio	—	—	finska	1	3	4	3	—	3	13

II. Uppgift på antalet veckotimmar, som belöpa sig på särskilda lärare

Skolans beskaffenhet.	Skolort.	Antalet klasser o. afdeln.
A. Döfstumskolor.		
Döfstumskolan { skrifskolan }	Borgå {	2
{ talskolan }		2
Läroanstalten för döfstumma	Åbo	8
Döfstumskolan	Åbo	3
Döfstumskolan	S:t Michel	2
Döfstumskolan	Kuopio	7
Döfstumskolan	Jyväskylä	2
Döfstumskolan	Jakobstad	4
B. Blindskolor.		
Blindskolan	Helsingfors	5
Blindskolan	Kuopio	5

och lärarinnor vid döfstum- och blindskolorna under läsåret 1894—95.

Antalet undervisningstimmar i veckan, som belöpa sig på:												
Föreståndare eller före- ståndarinna.		Förestån- darinna för internatet.		Ordinarie, på prof tillförordnade, bi- trädande el. tjänst- förrättande lärare o. lärarinnor.			Timlärare.			Summa vecko- timmar.		Hela summan.
Läroämnen.	Öfnings- ämnen.	Läroämnen.	Öfnings- ämnen.	Antal lärare.	Läroämnen.	Öfnings- ämnen.	Antal lärare.	Läroämnen.	Öfnings- ämnen.	Läroämnen.	Öfnings- ämnen.	
13	—	—	—	2	48	—	3	—	26	61	26	87
4	—	22	—	1	28	—	5	—	34	54	34	88
17	—	—	—	8	210	22	6	6	63	233	85	318
—	—	—	—	3	66	18	4	2	26	68	44	112
—	—	21	—	1	30	—	4	6	27	55	27	82
12	—	18	—	7	151	43	1	—	28	181	71	252
18	—	—	—	2	32	32	1	2	4	52	36	88
25	—	—	—	2	45	7	7	25	47	95	54	149
17	2	—	—	4	81	51	6	30	40 $\frac{1}{2}$	128	93 $\frac{1}{2}$	221 $\frac{1}{2}$
12	—	—	21 $\frac{1}{2}$	5	60	107	6	8	22	101 $\frac{1}{2}$	129	230 $\frac{1}{2}$

III. Uppgift på antalet veckotimmar, som belöpa sig på särskilda läro- och öfningsämnen vid döfstum- och blindskolorna under läsåret 1894—95.

Skolornas beskaffenhet.	Skolort.	Klass eller årsafdelning.	Läro- och öfningsämnena.													Summa.		
			Religion o. textförklaring.	Modersmålet.	Räkning.	Geometri o. bokföring.	Geografi.	Historia.	Naturkunnighet.	Åskådningsundervisning.	Stilskrifning.	Gymnastik.	Modellering.	Teckning.	Sång.	Instrumentalmusik.	Handarbeten o. handverk.	
A. Döfstumskolor.	Borgå	svenskspr.	7	14	6	—	2	—	—	—	2	3	—	—	—	—	10	44
		finskpr.	7	14	6	—	2	—	—	—	2	3	—	—	—	—	10	44
		I årsafd.	—	22	2	—	—	—	—	—	2	6	—	—	—	—	10	42
		III årsafd.	2	20	4	—	—	—	—	—	2	6	—	2	—	—	10	46
		sv. spr. kl.	4	18	4	—	2	—	—	—	2	1	—	2	—	—	8(17)	41(50)
Läroanstalten för döfstumma	Åbo	I f. öfverår.	4	20	4	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	8(17)	41(50)
		II f. d:o	6	14	4	—	2	—	2	—	2	1	—	2	—	—	8(17)	41(50)
		III f. d:o	8	14	4	—	2	—	2	—	—	1	—	2	—	—	8(17)	41(50)
		III B	4	20	4	—	—	—	—	—	2	1	—	2	—	—	8	41
		III A	6	16	4	—	2	—	—	—	2	1	—	2	—	—	8	41
		IV B	7	9	4	—	4	4	2	—	—	1	—	2	—	—	8	41
		IV A	7	9	4	—	4	4	2	—	—	1	—	2	—	—	8	41
Döfstumskolan	Åbo	I	—	20	2	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	9	36	
		II	—	18	4	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	9	36	
		III	2	18	4	—	—	—	—	—	2	3	—	2	—	9	40	

**IV. Uppgift på döfstum- och blindskolornas årsanslag och inkomster, utgifter
öfriga inventarier under**

Skolans beskaffenhet.	Skolort.	Inkomster under läsåret.								Summa inkomster under läsåret. 1) o. 2)	
		Skolans anslag ur statsmedel. 1)		Under läsåret in- flutna räntemedel.		Under läsåret in- flutna gåvor, testa- menten, försälda elevarbeten etc.		Uppdebiterade elev- avgifter för beklädnad.			
		Smk.	kl.	Smk.	kl.	Smk.	kl.	Smk.	kl.		
A. Döfstumskolor.											
Döfstumskolan	Borgå	21,050	—	1,267	26	969	21	—	—	23,286	47
Läroanstalten för döfstumma	Åbo	28,020	—	79	99	2,935	20	—	—	31,035	19
Döfstumskolan	Åbo	19,850	—	—	—	—	—	—	—	19,850	—
Döfstumskolan	S:t Michel	13,483	—	5	31	—	—	—	—	13,488	31
Döfstumskolan	Kuopio	47,443	—	834	68	484	39	—	—	48,782	07
Döfstumskolan	Jyväskylä	15,410	—	—	—	106	75	—	—	15,516	75
Döfstumskolan	Jakobstad	17,550	—	71	33	827	40	8	—	18,456	83
B. Blindskolor.											
Blindskolan	Helsingfors	27,167	72	1,075	96	1,002	10	596	07	29,841	75
Blindskolan	Kuopio	34,670	—	556	83	6,345	02	1,885	—	43,456	85

¹⁾ Här ingå icke kostnaderna för skollokal.

²⁾ Här ingå icke influtna elevavgifter, der sådana oafkortadt inlevereras till stats-

för undervisning, beklädnad, bibliotek, undervisnings- och arbetsmateriel samt
läsåret 1894—95.

Utgifter under läsåret:						Summa utgifter under läsåret.		Under läsåret upptebe- rade elevavgifter.		Skolans räntebärande ka- pital vid läsårets ingång.		Skolans bibliotek.				Skolans under- visnings- och arbetsmateriel.		Skolans under- visnings- och arbetsmateriel.		Utgifter un- der läsåret.		Utgifter un- der läsåret.			
för undervisning, vård etc.		för beklädnad.		för åt elever utdelade premier etc.								Utgifter under läse- året.		Antalet under läsåret tillkomna böcker.										Antalet böcker vid läsårets början.	
Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.	Små.	pi.
27,039	29	302	60	35	—	27,376	89	3,949	20	27,811	48	497	25	—	—	1,041	27	757	92	—	—	—	—	—	—
40,713	11	128	—	—	—	40,841	11	7,384	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15,159	—	78	45	—	—	15,238	—	1,749	85	—	—	58	5	3	50	264	30	1,300	—	—	—	—	—	—	—
14,936	56	124	41	4	85	15,065	82	1,950	—	—	—	—	—	87	75	355	29	610	77	—	—	—	—	—	—
40,948	12	914	74	—	—	41,862	86	5,587	—	14,733	68	96	19	81	45	111	10	91	35	—	—	—	—	—	—
15,355	20	154	60	6	75	15,516	55	2,345	—	—	—	—	9	56	80	837	84	1,464	50	—	—	—	—	—	—
15,849	36	192	28	—	—	16,021	48	2,199	05	7,428	93	97	1	—	—	386	52	—	—	—	—	—	—	—	—
28,515	41	1,442	03	627	85	30,585	29	1,407	—	21,000	—	711	25	324	12	1,835	04	1,422	—	—	—	—	—	—	—
33,850	91	1,885	—	3,415	28	39,151	19	1,386	40	9,031	92	408	50	61	25	973	65	137	45	—	—	—	—	—	—

verket.

I3a

